

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
oikeusministerio@om.fi

Lausuntopyyntö OM 8/41/2011

LAUSUNTO OIKEUDENKÄYNNIN VIIVÄSTYMISEN HYVITTÄMISESTÄ ANNETUN LAIN (HYVITYSLAKI) JA HALLINTOLAINKÄYTTÖLAIN MUUTTAMISESTA

Hallintolainkäyttölain 53 a §:n mukaan on mahdollista hyvittää oikeudenkäynnin viivästyminen, jos asia koskee hallinnollisen taloudellisen seuraamuksen määräämistä tai muutoksenhakua hallintoviranomaisen päätökseen, jolla tällainen seuraamus on määrätty. Hallintolainkäyttölain 53 a §:n säännöksen käyttöala lienee jäänyt hallinto-oikeuksissa vähäiseksi. Mainittu säännös ei myöskään koske kaikkia hallintotuomioistuimissa käsiteltäviä asioita. Tämän vuoksi Oulun hallinto-oikeus pitää perusteltuna hyvityslain soveltamisalan laajentamista niin, että se koskee myös hallintotuomioistuimissa käsiteltäviä lainkäyttöasioita.

Hyvityslain 5 §:n 2 momenttiin sisältyy oikeudenkäynnin alkamisajankohtaa koskeva säännös, jonka mukaan erityisestä syystä oikeudenkäynnin kesto lasketaan aikaisemmasta ajankohdasta kuin mitä 2 momentissa on mainittu. Mainitussa lainkohdassa ei ole lähemmin tarkasteltu sitä kysymystä, mitä mahdollisesti ovat ne erityiset syyt, joiden vuoksi oikeudenkäynnin kesto on perusteltua laskea aikaisemmasta ajankohdasta. Hallituksen esityksessä on tältä osin viitattu ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöön, jonka mukaan oikeudenkäynnin alkamisajankohdan määrittelyssä hallintolainkäytössä on ratkaisevaa, milloin asiassa on syntynyt riita. Hallituksen esitykseen sisältyvistä ihmis-oikeustuomioistuimen oikeudenkäynnin alkamisajankohtaa koskevista ratkaisuista käy ilmi, että oikeudenkäynnin on katsottu alkaneen muun muassa ajankohdasta, jolloin viranomainen on hylännyt lupahakemuksen. Taloudellista etuutta koskevassa asiassa oikeudenkäynnin katsottiin puolestaan alkaneen siitä, kun valittajat olivat tehneet palkanlisää koskevan pyynnön ylemmälle hallintoviranomaiselle. Oulun hallinto-oikeuden näkemyksen mukaan hyvityslain 5 §:n 2 momentin säännös on mainitulta osin ehdotetussa muodossaan liian tulkinnanvarainen.

Hallintolainkäyttölakiin ehdotetaan lisättäväksi käsittelyaika-arviota koskeva 30 a §. Lausunnon mukaan tarkoituksena on, että arvio voidaan antaa yksinkertaisessa menettelyssä eikä sen antaminen vaadi kyseisen tapauksen lähem-

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Telefax	Sähköposti
PL 189 90101 Oulu	Isokatu 4 90100 Oulu	010 364 2800	010 364 2841	oulu.hao@oikeus.fi

5.9.2011

Hi 14

pää selvittämistä. Oulun hallinto-oikeuden näkemyksen mukaan käsittelyaikaa koskevan arvion antaminen edellyttää myös itse asiaan perehtymistä. Hallinto-oikeudessa käsiteltävät asiat vaihtelevat suuresti sekä laajuudeltaan että vaikeusasteeltaan ja näin ollen myös asioiden käsittelyyn käytettävä aika vaihtelee huomattavasti. Käsittelyaikaa koskevalla arviolla on asianosaisen kannalta merkitystä vain silloin, jos arvio on edes summittaisesti oikea ja tällaisen arvion antaminen edellyttää asiaan perehtymistä. Ongelmallisena on myös pidettävä sitä, että käsittelyaikaa koskevia arviopyyntöjä voi esittää rajattomasti. Tämä johtaa siihen, että käsittelyaikaa koskeva arvio menettää käytännössä merkityksensä, jos arvioita annetaan kuukausittain.

Hallinto-oikeuden ylituomari

Marja Mattila

Hallinto-oikeustuomari

Pirjo Jalonen